

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵/۰۲/۲۴

ولي الله ملكزی

همدا، باور دی

یوه پتمنه او بناستوکې پیغله په کوم څنه ور او گلالي ځوان باندي زره بابلي، خو پلار او ورونه یې د خپلې خوښې ځوان ته په نکاح نه ورکوي. دا بېچاره گۍ درې پنجنسې، هرمازیگر لوڅې پښې یو مشهور زیارت ته ځي او د منجاور لپاره په پلو پورې تړلې نذرانه د هغه په کچکول کې اچوي. ورپسې د دغه نازولي بابا د قبر په څنگ کې د کیکر او غز د ونو او گرد چاپېره کتارو پورې د خپل ټیکري څو تارونه غوټه کوي، گوندي د دلبر او دلبری مراد یې پوره شي؛ همدا باور دی.

د یوې مېرمنې د واده لس کاله پوره کيږي ولی د طبیعي جوړښت له مخې شنډه ده؛ یا یې د مېره سپرم د تولید قابلیت نه لري. خوارکۍ د ولادې نسائي نوموتو متخصصینو ته ورځي او په خپل علاج باندي بلا پېسي مصرفوي، خو لاهم یې برخې او مایوسه ده. بیا څوک مشوره ورکوي چې فلاني تعویذ نویس او دمگري ته لاره شي، الله مهربانه دی غېر به دې ډکه شي. له همدې آسري سره، د کوم مُرشید دربار یا خانقاه ته ورځي، هغه ورته تعویذ لیکي او دا یې په درې رنگونو کې رانغاړي. له بني مټ څخه یې تزي او ورسره په خټین کنډوري یا مسین جام کې هغه څښت هم غوږه کوي چې ښایي له برکته به یې د خپل ماشوم ادې شي! همدا باور دی.

کله چې په ۲۰۱۹ او ۲۰۲۰م کلونو کې د کرونا واپرس خپل اوج ته ورسېد نو د نړۍ په لړ او بر کې د کلیو او ښاروالیو کاریگر د قبرونو په کیندلو او د تابوتونو په شمارلو ستړي شول. سعودي عربستان له بهر څخه حاجیان بېخي محدود کړل او د مکې مکرمې او مدینې منورې په حرمنونو کې یې لمونځ کوونکو ته امر وکړ چې په صفونو کې دې هر کس یو یو گز فاصله مراعت کړي. په همدغسې زبېښلي او خوږین موسم کې، یوې وېډیو کې لیدل کيږي یو نامي پیر ته دوه درجنه خلک په کتار کې ولاړ دي. هغه بزړگوار یوه یوه خرما خولي ته ننباسي، پخپلو مبارکو لارو یې ککړوي او بیا یې د شفا په نیت مُریدانو ته ورکوي. همدا شان، د اوبو سرلوڅي بوتلونه او گیلاسونه هم ورله دموي او دوئ یې بې خاره څښي، همدا باور دی.

په بلې وېډیو کې د تورې پگړۍ یو آخوند په منبر ناست دی او ښه په قلقلې سره وايي: « ذات اقدس الهي هر شب جمعه از عرش مُعلا به کربلاء مي آید و هفت بار از قبر مطهر امام حسين عليه السلام طواف مي نمايد» ناست خلک یې د صلوات بر محمد و آل محمد په نعرو سره بدرگه کوي او دغه د نه منلو خبره ورسره بې چون و چرا مني، همدا باور دی.

په دریمې وېډیو کې یو کس په اردو ژبې وايي: د جمعي په شپه دا ټول کائنات د غوث پاک سرکار (شيخ عبدالقادر جیلاني) له مزار څخه چورلیږي او د قدسیت انوار شیندل کيږي؟ همدا باور دی.

د بدر، احد او خندق په غزواتو / جنگونو کې حضرت پېغمبر (ص) او د هغه ملگري (رض) له سختې لورې سره مخ وو، خو د سیرت النبي او اسلامي تاریخ هیڅ معتبر کتاب نه دي لیکلي چې دوئ ته بې پوستکي اوبنان را استول

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

شويدي. مگر يو مشهور ديني عالم، د خپلې داعيې د حقانيت په خاطر وايي: خو کاله وړاندې هغوی يوځل غيبي آواز واورېد چې فلانی ونې ته ورشئ هلته بې پوستکو پسونه راخوړند دي. خواوشا ټول ناست خلک ورته ژاړي او د ملاتړ په عنوان ورته سرونه خوځوي؛ همدا باور دی.

که يو څوک مورزادي نابينا او په سترگو معذور وي او پوښتنه تری وشي چې سکاره څه ډول رنگ لري، نو دواړه به ووايي چې تور. که وپوښتل شي چې د واورې رنگ به څه خپل وي؟ نو يقينا به ووايي چې سپين. ځکه هغه تلقين شوی او دغو ناليدلو دوو رنگونو يې د زړه په تاخچو او د ذهن په حجرو کې ځای نيولی دی، همدا باور دی. يو تکړه بت تراش پخپل څټک اول يوه تيريه وتوري؛ بيا د انسان يا کوم حيوان په بني ورڅخه مجسمه جوړه کړي. بيا يې يو ځانگړي ځای او معبد ته يوسي، هلته ورته د تعظيم په پار سر بنکته کړي؛ همدا باور دی.

له دې پورتنیو لنډو بيلگو څخه جوتيري باور يو فکري او عقيدوي بهير دی چې د محکمې ثبوت ته اړتيا نه لري. باور يو اغزن او د سيوري او لمر ترمنځ سفر دی چې ډير سواد، لوړې شهادتنامې او اوږدې تجربې ته اړتيا نه لري. د فلسفي تعريف له مخې: باور هغه ليد لوری دی چې د سم او ناسم په اړه يې څوک څېړنه نه کوي او په خپل هوډ باندي کلک دريدل يې پيلامه بلل کيږي. همدا شان د بنه احساس درلودل مهارت دی خو د اعتماد او باور معنا نه لري، نو په هرچا او هرڅه کې شک لرل، د انسان باور په سيند لاهو کوي او بې اعتباره سړی يا ميرمن تر هرچا ډير ځوريري. په عين حال کې، د الله تعالی په ذات کلک ايمان لرل د دغه مزل د لنډه ولو ترټولو غوره توبنه ده. مثبت فکر او باور انسان ته شخصيت، وقار او انرژي ورکوي؛ خو د منفي باور انسانان تل د کار له پيله وړاندې، د يوغذر په لټه کې وي. نو څومره چې مور په خپل چاپيريال، ادارې او ټولني کې اعتمادي ملگري او باوري فضا ولرو، هومره به مو د فکر پلويان ډير او د نظر ملاتړي زيات وي.

د يقين کلمه ۲۸ ځلې په قرانکريم کې راغلي چې د باور، عقېدې، هڅې، درنښت او بصيرت په معنا ده، البته دوه کرته د مرگ په مفهوم هم راغلي ده. اوس پوښتنه دا ده چې مور د باورمندو خلکو په صفت د سختی، بې وسی او مايوسۍ په شېبو کې وفات شوو بابا گانو، پيرانو، اقطابو او زيارتونو ته غږ وکړو چې سلگونه کلونه وړاندې خپل خالق ته ورغلي، هډوکي يې هم خاورې شوي او زمور دعاوو ته اړ دي؟ که هغه زورور، ژوندي او مطلق واکمن ته فریاد او چيغه وکړو چې پخپل سپېڅلي کلام کې فرمايي: (وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ - مور هغه ته د مری له رگ څخه هم نژدې يو)؟

الله می دې زاره ايمان ته خير کړي!

يادونه: که لوستونکي وخت او علاقه لري، نو کولای شي د ملکزي نورې ليکنې او څيړنې د هغه په فېسبوک، لنکد

ان او د يوتيوب په چينل کې ولولي او وگوري؛ ادرس يې دا دی: Wali Malakzay

[د ليکوال نورې ليکنې په دی لينک کې ولولئ](#)